

YEREL YÖNETİMLER İÇİN
GENÇLİK POLİTİKALARI REHBERİ

ANKARA GENÇLİK EYLEM PLANI

TASLAK ÇALIŞMASI BELGESİ

GENİŞLETİLMİŞ YÖNETİCİ ÖZETİ

SUNUŞ

Elinizde bulunan “Genişletilmiş Yönetici Özeti” Ankara Gençlik Eylem Planı’nın (AGEP) her politika önerisi başlığı için birer çözüm önerisi, faaliyet, sorumlu birimler ve olası paydaşları işaret etmektedir. Bir eylem planının uygulanabilir hale gelmesi için karar alıcılarla istişare edilmesi, kararların ortak alınması gerekmektedir. Bu gereklilik özellikle uygulama önerilerinin faaliyetlendirilmesi, detaylandırılmış ve spesifik mevcut durum analizleri ve bütçelendirilmesi noktasında karşımıza çıkmaktadır.

Gençlik Politikaları Derneği ve Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi tarafından, sivil toplum kuruluşları, siyasi partilerin gençlik yapılanmaları ve Ankara’da yaşayan gençlerle istişare etmek suretiyle ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi’nin (STGM) uzman desteğiyle hazırlanmış olan bu plan gençlerin daha iyi bir bugün ve daha iyi bir gelecek imkanı için her alandan ve her görüşten kesimin katkısına açıktır.

Ankara Gençlik Eylem Planı’nın sunmuş olduğu detaylı literatür, mevcut durum analizi ve politika önerileri için bu kitapçıkta bulunan kare kodları okutabilir veya Gençlik Politikaları Derneği web sitesini (<https://gencpolider.com/>) ziyaret edebilirsiniz.

GİRİŞ

Türkiye’de ve dünyada yaşanmakta olan krizler, ekonomik dar boğazlar, yönetsimsel ve politik problemler toplumun tüm kesimlerini doğrudan veya dolaylı bir biçimde etkilemiştir. Özellikle demokrasi ve katılımçılık mekanizmalarının söz konusu problemlerden etkilenme konusunda en kırılgan hususlardır. Toplumlar ve yönetimlerin bir şekilde ilk elden gözden çıkardıkları demokrasi ve katılımçılık mekanizmalarının krizlerden ve pandemiden etkilenme verileri göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’de gerek merkezi idare gerek ise de yerel idarelerin gençlik alanında politika yapabilme dirençlerinin de zayıfladığını söylemek mümkündür. Bu direncin artırılması için spesifik alanlarda ihtiyaç analizleri yapılarak politika belgesinin hazırlanması gerekmektedir. Bu politika belgeleri sonucunda istenilen alanda eylem planlarının oluşturulması karar alıcıların eyleme geçme manevralarına katkı sağlayacaktır.

Değişen dünyada değişen paradigmaları yakından takip edebilmek için özellikle genç nüfus dinamiklerinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu bağlamda Ankara’nın hali hazırda mevcut olmayan gençlik eylem planını oluşturmak bu çalışmanın amacı olarak belirlenmiştir. Bu çalışmada strateji belgesinin temel dinamikleri göz önünde bulundurularak Ankara Gençlik Eylem Planı taslak çalışması hazırlanacaktır. Nitelikli bir eylem çalışmasının meselenin tüm paydaşlarını sürece dahil ederek hazırlandığını göz önünde bulunduran bu çalışma karar alıcılarla istişare sürecine hazır hala getirilmiştir. Eylem planı karar alıcılarla istişare edilip son halini almasının ardından sonlandırılacaktır.

Gençlik Eylem Planını hazırlamak için ilk etapta mevcut durum analizlerinin yapılması ikinci olarak gençlere yönelik sosyolojik ihtiyaç analizinin çıkarılması üçüncü olarak politika belgesinin hazırlanması son olarak elde edilen veri ve deneyimleri gençlik eylem planı hazırlama noktasında kullanılması gerekmektedir. Ankara Yerel Gençlik Eylem Planının hazırlanması bütüncül bir yaklaşım gerektirdiği için birden fazla veri toplama tekniğini ve analiz yöntemini kullanmak gerekmektedir.

Amaç

Ankara’da hali hazırda gençliğe yönelik bütüncül bir politika belgesinin olmamasından kaynaklı yetki çatışmalarının yol açtığı bürokrasi kafesleri mevcuttur. Bu mevcudiyet Ankara Büyükşehir Belediyesinin gençlere yönelik geliştirdiği politikalarda kaynak ve enerji israfına sebep olmaktadır. Bunun sonucunda belediyenin sunduğu imkanlara gençlerin ilgi göstermemesi problemi doğmaktadır. Bu problemin çözümü gençlerin dahil olduğu bir süreçle yerel idarenin gençlik politika belgesinin oluşturulması ile mümkün olabilmektedir. Bu bağlamda Ankara’nın Gençlik Eylem Planının oluşturulması bu çalışmanın nihai amacıdır.

Metodoloji

Ankara Gençlik Eylem Planının oluşturulması katılımcı demokrasinin işlerlik kazanmasının önünü açması itibarıyla izlenecek yöntem çok önem arz etmektedir. Bu bağlamda AGEP'in oluşturulması için belge, mevzuat ve kanunların gençlik ve gençlik politikalarına yaklaşımını inceleyen literatür analizi yapılmıştır. Ankara'da gençlik alanında faaliyet gösteren 17 sivil toplum kuruluşuyla yuvarlak masa toplantısı yapılmıştır. 6 siyasi partinin gençlik kollarının sürece dahil olmasıyla siyasi parti programında yer alan gençlik politikalarının mevcut durumu ve eksik boyutlarını tartışılmış, Ankara'da gençlerin katılımcı süreçlerle kentte karar alma sürecine dahil olmasını sağlayacak dinamikler tartışmak üzere odak gurup görüşmesi yapılmıştır. Son ölçekte, Başkent Gençlik Meclisinin katılımcı dinamiği işe koşularak Ankara Büyükşehir Belediyesi'nde arama konferansı düzenlenmiştir. Genç bireyler arama konferansında Ankara'daki gençlik politikalarına yönelik sorun ve çözüm önerilerini dile getirmişlerdir.

Çok yönlü veri toplama ve vaka karşılaştırılmasına dayanan çalışmamız akademik anlamda da bürokratik anlamda da verilerin işlenmesi ve somut politika önerilerinin geliştirilmesinde tutarlılık ve güvenilirliği sağlamaktadır. Bu bağlamda katılımcı süreçlerle elde edilen veriler literatür taramaları ile desteklenmiş ve vaka mukayeseleri yapılmıştır. Bu analizden sonra her bir başlık için Ne Yapmalı?, Nasıl Yapmalı, Gerekçe ve Örnek Öneri olabilecek ve karar alıcı otoritelerin mevzuya nasıl yaklaşacaklarına dair modelleme yapılmıştır. Bu modelleme geliştirilecek politikanın ilk adımı olarak değerlendirilmeli ve otoriteler bunun geliştirilme yöntemine erişmiş olacaklardır. Bu modelde en basit ve en somut örnekler üzerinden gidilmiş olup aynı başlık altında somut politikaların geliştirilmesi yerel idarelerin gençlik birimlerine bırakılmıştır.

MEVCUT DURUM ANALİZİ

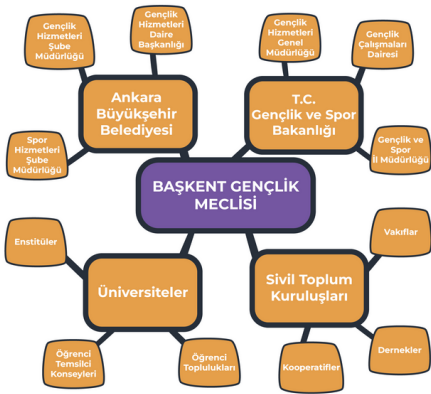
Türkiye'de devlet sistemi itibarıyla devletin belirli görev ve sorumlulukları merkezi idare ve yerel yönetimler arasında paylaştırılmaktadır. Bir kentin gençlik eylem planının hazırlanması için mevcut gençlik anlayışının ve politikasının merkezi idareye ve yerel yönetimlere düşen kısmının analiz edilmesi önemli olmaktadır. Gençlik alanında çalışan sivil toplum kuruluşları ve üniversiteler de kentte gençlik çalışmaları üreten birimlerdir. Yanı sıra Türkiye'nin en büyük gençlik meclisi olan Ankara Kent Konseyi Başkent Gençlik Meclisi kentte katılımcı demokrasiyi harekete geçirerek gençlik politikası üretmek gayretindedir. Ankara Gençlik Eylem Planı hazırlama süreci tüm bu bileşenleri sürece dahil ederek kapsayıcı bütünlükte bir öneri sunmayı hedeflemektedir.

YEREL YÖNETİMLER İÇİN GENÇLİK POLİTİKALARI REHBERİ

Aşağıdaki tabloda Ankara için gençlik politikası mevcut durum haritalandırması yer almaktadır. Buna göre Ankara Büyükşehir ve başlıca ilgili daresi Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı; Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Ankara ölçeğinde faaliyet gösteren il müdürlüğü; Ankara'da gençlik alanında faaliyet gösteren sivil toplum ağı ve son olarak üniversiteler, bünyesinde faaliyet gösteren öğrenci toplulukları, öğrenci konseyi ve üniversitelerin araştırma enstitüleri bu harita içerisinde bulunmaktadır. Mevzuat analizi için merkezi idarenin gençlik alanında gençlik ve spor bakanlığının ve 11.kalkınma planının gençlik hedefleri incelenmiştir. Yerel idarenin gençlik alanındaki çalışmaları için ise büyükşehir belediye mevzuatı, gençlik ve spor daresi yönetmeliği ve ABB stratejik eylem planı incelenmiştir.

Mevzuat analizinin yanı sıra Ankara ölçeğinde bulunan gençlerin mevcut durumunu ortaya koymak eylem planı açısından önemlidir. Bu konuda Ankara'da bulunan gençlere dair nüfus verileri, cinsiyet dağılımı, eğitim düzeyi, istihdam durumu ne eğitimde ne istihdamda bulunan gençlerin verisi ve fiziksel ve zihinsel engel gibi dezavantaj yaratabilecek diğer durumlarının ortaya konması gerekmektedir. Ne var ki bu veriler arasında engellilik durumu ve cinsiyet dağılımı için bir data bulunmamaktadır. Son olarak Ankara'da 3 yıldır aktif faaliyet gösteren Ankara Kent Konseyi Başkanlık Gençlik Meclisinin üyelerine ilişkin istatistik veriler planda yer almaktadır.

Tüm bu verilerin ve yukarıdaki haritanın ışığında, eylem planının hazırlanması için öncelikle Türkiye'de gençlik mevhumuna yaklaşım, gençlik politikası anlayışı ortaya konmalıdır. Ardından merkezi hükümetin ve yerel idarenin gençlik alanındaki hizmetleri ortaya konmalıdır. Bunun için Anayasa'dan Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin stratejik eylem planına kadar bir dizi belge ve mevzuat eylem planının ortaya konması için incelenmiştir. Söz konusu detaylı incelemelere tam metinden ulaşılabilir. Ardından Ankara'da yaşayan gençlerin demografik verilerinden istihdam gibi kırılanlık dereceleri ortaya konmuştur.

Verilerle Ankaradaki Gençlerin Durumu:

Üniversite Sayısı	22
Üniversite Okuyan Öğrenci Sayısı	303.000
Öğrenci Kulübü Sayısı	2370

Ankara nüfusu TÜİK tarafından 5.782.285 olarak açıklanmıştır. Nüfus yoğunluğu 213,18 Kişi/km²'dir. Ankara ili erkek nüfusu 2.856.479 ve kadın nüfusu 2.925.806'dır. Ankara ili 15-24 yaş arası genç nüfusu 852.618'dir. Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %14,7'dir. Genç erkek nüfusu 434.630, genç kadın nüfusu 417.988'dir. Ankara'da 15-30 yaş aralığındaki nüfus ise tüm nüfusun % 22'sini (1 milyon 800 bin) oluşturmaktadır. Endeksa verilerine göre 15-29 yaş aralığındaki genç nüfus 1 milyon 299 bin 915 kişidir. Söz konusu gençlere dair bir detay vermek, çatı dezavantaj durumunda olan bir grup olduklarını vurgulamak ve ihtiyaç, kırılganlık ve sorunlarını gerekçelendirmek açısından önemlidir.

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Ankara Kalkınma Ajansı ortaklığında hazırlanan 2022-2023 Genç İstihdamı Teması konulu rapora göre Ankara'da 25-34 yaş arasındaki gençlere bakıldığında yarısına yakınının (%49.86) üniversite mezunu olduğu, yüzde 27'sinin de lise mezunu olduğu görülmektedir. Ankara'da 15-24 yaş arası gençlerin sayısı 826.117 iken, 15-34 yaş aralığında 1.7 milyon genç bulunmaktadır. 15-24 yaş arasında yüzde 24'e çıkmaktadır. İŞKUR tarafından yayınlanan İşgücü Piyasası araştırma raporuna göre 2022 yılı Eylül sonu itibarıyla Ankara ilindeki kayıtlı işsizlerin sayısı 198 bin 404 iken bu kişilerin içinde 18-24 yaş arası gençlerin oranı yüzde 26,3 seviyesindedir.

Son yıllarda gençlerin en büyük problemi barınma problemidir. Ankara'da gençler Yüzüncü Yıl, Tunalı Hilmi ve Bahçelievler'de sosyal hayatlarını geçirmektedir. Gençler, diğer kentlere göre daha aktif ve girişken olmaktadır. Bu durum Ankara'nın başkent olması ile yakından ilişkilidir.

Gençler akademik, kültürel ve sosyal hayat anlamında Ankara'yı başarılı bulmaktadır. Gençler arasında "Üniversite Ankara'da Okunur" söylemi ile öğrencilerin talepleri artmıştır. ÜNİAR araştırmasına göre Öğrenci Dostu Kent sıralamasında Ankara 2. Sıradadır.

Yapısal Analiz:

Gençlere Yönelik Hizmetlerin Haritalanması:

Gençlere yönelik hizmet haritalandırması içerisinde kentin alt yapısı ve potansiyelini içerecek şekilde aşağıda detaylandırılmaktadır.

a) Kent kapasitesi ve altyapısı

22 üniversiteye sahip kentte her üniversitenin çeşitli büyüklüklerde konferans salonları bulunmaktadır. Ankara, 72 müzesi ile kültürel açıdan da zengin bir şehirdir. Bu müzeler arasında çok değerli ve ödüllü müzeler bulunmaktadır. 9'u şehir merkezinde olmak üzere 25 ilçesi bulunmaktadır. Kırsal ilçeler otobüs ve minibüs hatları ile birbirine bağlıdır. Genel olarak kırsal ilçelerde yaşayan genç nüfus ağırlıklı olarak tarım ve hayvancılıkla ya da ticaretle uğraşmaktadır. Ancak şehir merkezine gidiş gelişler yoğundur. Ankara'nın kent içi ulaşımında kullanılan otobüs, metro, minibüs (midibüs) ve taksilere ek olarak Bisiklet Master Planı hazırlanarak toplam 87 güzergâh ve 38 istasyon kademeli olarak oluşturulmuş ve Ankara'da bisikletle ulaşım sağlama dönemi başlamıştır. Ankara, Türkiye'nin başkenti olması ve fiziksel olarak Türkiye'nin merkezinde yer alması bakımından birçok avantaja sahiptir. Başkent kimliğinin getirdiği bürokratik yapı ile şehir, ulusal ve uluslararası etkinliklere sıklıkla ev sahipliği yapmaktadır. Başkent Ankara, Türkiye'de uluslararası havaalanına sahip birkaç şehirden biridir. Şehir içi ulaşım otobüs, metro, tren, teleferik ve Türkiye toplu taşıma türü olan dolmuş/minibüs sisteminden oluşan geniş bir ağa sahiptir. Belediye tarafından toplu taşımada ücretsiz Wi-Fi hizmeti verilmekte ve her araç engelli dostu olup toplumsal fayda gözetilerek tasarlanmıştır. Yine 2019 yılından itibaren mevcut otobüs sayısının yetersiz kalması nedeniyle 394 adet yeni otobüs alımı gerçekleştirilmiştir. Otobüslere engelli asansörü ve rampası eklenerek engelli yolcuların yaşadığı zorluklar çözüme kavuşturuldu. Öğrencilerin ulaşımına kolay erişebilmesi için Türkiye'nin en ekonomik abonman kartlarından biri olarak gösterilen "Aylık Abonman İndirimli Kart" uygulaması 2019 yılında hayata geçirildi. 2.718.223 m2 yeşil alana sahip olan Ankara'da ağaçlandırmayı teşvik etmek amacıyla "Yeşilin Başkenti" kampanyası sonucunda kent genelinde 22.000 ağaç dikilmiştir. Her geçen gün yeşil ve çevre bilinci geliştirilmekte ve yeni irili ufaklı (mahalle ölçeğinde) parklar oluşturulmaktadır. 2023 yılı itibarıyla toplam 277 prestij ve semt parkı bulunmakta ve bunların yaklaşık 45'inde açık hava etkinlikleri düzenlenebilmektedir. Halen inşaatı devam eden 168.000 m2 büyüklüğündeki Ankara Uluslararası Fuar Alanının 2024 yılına kadar hizmete girmesi beklenmektedir. Engelli dostu ve 3000-3200 kapasiteli Ankara Congressium Fuar Alanı ile 25.000 m2 açık, 7.500 m2 kapalı alana sahip Anfa Altınpark Fuar Alanı da kültürel, sosyal ve sportif alanlarda kente hizmet veriyor. Hem spor hem de kültürel etkinliklerin düzenlendiği Ankara Spor Salonu 10.400 - 13.000 kapasiteye sahiptir. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası (CSO) Konser Salonu ise son yıllarda inşa edilen en prestijli salonlardan biri olup aynı anda 2023 kişiyi ağırlayabilmektedir.

b) Ankara’da belediye bünyesinde hizmet eden gençlik merkezlerinin tam listesi:

Altındağ Gençlik Merkezi, Araplar Aile Yaşam Gençlik Merkezi(Mamak), Bala Gençlik Merkezi ve Çocuk Kulübü, Elmadağ Gençlik Merkezi, Kızılcahamam Gençlik Merkezi ve Çocuk Kulübü, Mamak Gençlik Merkezi, Ortapınar Yenikent Gençlik Merkezi(Sincan), Yenimahalle Gençlik Merkezi. Bu gençlik merkezlerinin büyük çoğunluğu atıl durumdadır. Buna sebep ulaşım, iç erişim, gençlik merkezi çalışanlarının yaş ve profili ve gençlik merkezlerinin iç dizaynı olabilmektedir. Ankara Gençlik Eylem Planı bu gerekçeleri açıklamaktadır. Bununla birlikte planın içerisindeki eylemlerin gerçekleştirilmesinde gençlik merkezlerinin mekan olarak kullanılması beklenen hedeflerdendir.

Genç girişimcileri desteklemek amacıyla Dikmen Vadisinde ve Kuzey Yıldızında techbridge merkezleri, gençlere yönelik faaliyet gösterecek akademi Ankara eğitimlerinin gerçekleştirileceği Ansera AVM’de Techbridge kurulmuştur. “Gökkuşuğu Yabancı Dil Eğitim Merkezi” projesi kapsamında Bahçelievlerde sosyal destek alan ailelerin çocukları başta olmak üzere 15-25 yaş aralığındaki gençlerin yararlanacağı dil eğitim merkezi kurulmuştur. Bunun yanı sıra Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı kapsamında kurulan aile yaşam merkezlerinin de kurs ve spor gibi gençlik faaliyetlerini içeren hizmetleri bulunmaktadır. bu hizmetler arasında Genç Akademi Kafe Sıhhiye, ODTÜ Metro Kütüphanesi bulunmaktadır.

Başkent Gençlik Meclisi Mevcut Durum Analizi

Ankara Kent Konseyi Başkent Gençlik Meclisi, Türkiye’nin En Büyük Gençlik Meclisidir. Gençlik Meclisi iki sene içerisinde 300’e yakın faaliyet gerçekleştirmiştir. Bünyesinde bulunduğu paydaşların yaş aralığı 15-30 yaş arasındır.

Ankara’da yaşayan gençler ülke yönetimin Ankara’da olması ile ilintili olarak yaşamın her alanında aktif faaliyetler yürütmektedir. Hem kültürel ve sosyal hem de karar alma mekanizmalara dahil olma noktasında girişkendirler. Gençler 24 saat hareketli kent ve özgürlük arasında bağlantı kurmuşlardır. Anadolu’nun diğer yerlerinden farklı olarak erişilebilirliğin kenti olarak Ankara’yı ele alıyorlar. Kamuya erişim, özel sektöre erişim, siyasete erişim, sosyal ve kültürel yaşama erişim gibi konularda Ankara’da yaşayanlar diğer yerlere göre kendilerini şanslı hissetmektedirler.

Başkent Gençlik Meclisi'nin üyelik formu gençlik meclisine katılmak isteyen gençlere demografik verilerin yanı sıra "gençlik" sorunlarına yönelik sorular yöneltmektedir. Bu bağlamda;

"Günümüzde gençlik ile ilgili gördüğünüz üç problemi yazmanızı istersek ne yazarsınız?" sorusuna gençlerin en çok vermiş olduğu yanıtlar:

1. Gelecek Kaygısı
2. İşsizlik
3. İfade Özgürlüğü
4. Umutsuzluk
5. Katılım Sorunu
6. Eğitim
7. Ekonomik Kaygılar

"Yazdığınız problemlere yönelik çözüm önerileriniz, sunmak isterseniz neler yazmak istersiniz?" sorusuna gençlerin vermiş olduğu bazı yanıtlar:

1. Üst makamlardaki kişiler ile gençlerin daha sık görüşmesi
2. Yaşam kalite standartlarında değişiklik
3. Gençlerin gelecek kaygısı problemini çözmek için devlet yöneticilerinin güvenilir politikalar uygulayarak gençlerin önünü görmesini sağlaması
4. Ekonomik açıdan sıkıntı çeken öğrenciler için devlet, vakıf bursları artırılması, öğrenciye yönelik iyileştirmeler yapılması
5. Eğitimde devlet okullarının eğitiminin denetiminin sıkılaştırılması ve eğitim kalitesinin artırılması
6. Gençlere çeşitli teşviklerle yeni iş alanları ve iş kolları oluşturmak onlara birçok konuda donanımlı olmaları için yardım etmek
7. Gerek patolojik gerek nörolojik gerekse psikososyal/çevresel faktörleri düzenlemek

ANKARA GENÇLİK EYLEM PLANI

Ankara Gençlik Eylem Planı katılımcılıktan barınmaya geniş bir yelpazede Haklara Erişim üst başlığı altında gençlik haklarını ele almaktadır. Gençlerin kent yaşamını içselleştirmesi bağlamında hemşerilik ve onun etki edeceği aktif yurttaşlık bilinci, bu yurttaşlık bilincine sahip olan gençlerin bunu gerçekleştirebilmek için sahip olması gereken katılım ve siyasi katılım hakkı, ifade özgürlüğü gibi bileşenler yine bu başlık altında bir arada ele alınmaktadır. Gençlerin katılımcılığın önünde gördükleri en büyük engellerden birisi ekonomik yoksunluklardır. Ne yazık ki özellikle pandemi sonrasında artan ev kiralari beraberinde barınma krizini getirmiştir. Barınma krizi ise eğitim hakkıyla doğrudan ilgili bir mevzudur. Tüm bu hususlar birer hak olarak birbirini ölçülediği taktirde birlikte ele alınmıştır. Gençlik sorunları öte yandan kariyer endişeleri bağlamında gelecek kaygısı etrafında kümelenmektedir. Bu bağlamda gençlerin gelecek planlamasına katkıda bulunan bir gençlik politikası efektif olduğu kadar tüm ülkenin geleceğini etkilemektedir. Gençlerin kişisel gelişimi ve vizyon değerleri uluslararasılaşmak isteğiyle paraleldir. Ne var ki Erasmus gibi yurt dışı değişim programlarından yararlanabilme oranı son derece düşüktür. Bu bağlamda bir gençlik politikası kültür turizmini ve dil becerilerini hareketliliğe verdiği destek kadar ülke içi uygulamalarla da sağlayabilecektir. Tüm bu hususlar üçüncü başlık olan uluslararasılaşma başlığı altında ele alınmaktadır. Gençler toplumsal her türlü problemten üst düzey etkilenirken yukarıda bahsedilen hareketlilik olgusunun göçmen olmak veya göçmen bireylerle etkileşim bakımından özne veya nesne konumuna gelebilmektedirler. Bu bağlamda gençleri madden ve manen etkileyen bu konunun yerel ölçekte düzenlenmesi yine hayati önemdedir. Son olarak belirtmek gerekir ki bu eylem planı bu hususta uzman desteği alan ve sahada çalışan Başkent Gençlik Meclisi tarafından ortaya konmuştur. Türkiye'deki 81 ilde bulunması mevzuatta yer alan gençlik meclislerinin katılımcı bir politikayla gençlik politikasından toplumsal birçok meselede aktif rol alması için gençlik meclislerinin güçlendirilmesi toplum sağlığı ve toplumun geleceği için hayati önemdedir. Bu mesele son başlık olan gençlik meclislerinin güçlendirilmesi altında ele alınmaktadır.

Yukarıda bahsi geçen başlıklar altında şekillenmiş olan Ankara Gençlik Eylem Planı her bir mesele için çözüm önerilerinin nasıl, hangi faaliyetlerle, hangi zaman aralığında, kimlerle veya hangi paydaşlarla yapılması planlanabileceğini göstermektedir. Buna göre mevcut durum analizi, gerekçe ve ne yapılması gerektiğinin açık bir biçimde ortaya konduğu belge karar alıcılarla istişareye açıktır. Yanı sıra bütçe göstergesi de aynı şekilde karar alıcıların istişaresiyle planlanmak üzere açık bırakılmıştır. Aşağıda örneği verilen metin dizaynı ve plan tablosu yukarıda açıklanan her bir başlık için kurgulanmıştır.

Ne yapmalı

Nasıl yapmalı

Örnek öneri

Gerekçe

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Söz konusu problem için hayata geçirilmesi gereken çözüm önerisini gösterir.	Geliştirilen çözüm önerisi için yapılması planlanan faaliyetleri gösterir.	Çözüm önerisini hayata geçirecek kurumu ifade eder.	Öneri için katkıda bulunacak kurumları ifade eder.	Çözüm önerisinin hayata geçirileceği tarih aralığını gösterir.	Probleme dair mevcut faaliyetleri ifade eder.	Önerilen çözüm önerilerinden hayata geçirilen uygulamaları ifade eder.	Planlanan faaliyetlerin bütçesini ifade eder.

1. Haklara Erişim

1.1 Sağlık Hakkı

15-30 yaş arasındaki gençlerin büyük çoğunluğu çalışma hayatına giremediği için kişisel sağlık sigorta opsiyonu düşüktür. 25 yaşına kadar ebeveynlerin sigortaları kapsamında sağlık kurumlarından yararlanabilmekte fakat belli bir katkı payını ödemek zorunda kalmaktadır. 25-30 yaş aralığındaki gençler ise Genel Sağlık Sigortası kapsamına alınıyor ve gençler borçlandırılmaktadır. Gençlerin ücretsiz sağlık hakkına erişmesi imkansız bir hal almaktadır. Üstelik gençler hastaneye gitmedikleri takdirde bile her ay borçlanarak daha güçsüz duruma düşmektedir.

Ne Yapmalı:

Yerel idarelerin sigorta kapsamında olmayan gençler için ya GSS Primi (güncel aylık tutar 194,3 TL) konusunda kaynak üretebilir. Ya da SSK ile yapılacak protokoller kapsamında merkezi idare ve yerel idare arasında bölünmüş bir “genç sigorta” projesi geliştirilebilir. Normal şartlarda merkezi hükümetin sorumluluğunda olan sosyal güvenlik hususuna yerel yönetimler savunuculuk faaliyetleriyle bir destekte bulunabilir. Yanı sıra sosyal hizmet kapsamına sadece aileleri değil üniversiteli, işsiz ve ne eğitimde ne istihdamda bulunan gençleri dahil ederek destekte bulunabilir.

Nasıl Yapmalı:

Gençler alanında yapılacak faaliyetin merkezi veya yerel idarenin seçim yatırımından ziyade insan hakları bağlamında geliştirilecek ortaklıklar geliştirilmesi gerekmektedir. Gençlerin düzenli aralıklarla sağlık muayenesi olmasını sağlayıp “önleyici sağlık” politikaları geliştirilebilir.

Örnek Öneri:

Belediyelerin özel veya devlet hastaneleri ile anlaşıp her ay belli bir genç kotası belirleyerek yıllık rutin sağlık kontrolü yapılması için protokoller imzalanabilir. Genç kadınlar için özel sağlık paketleri ile birlikte dezavantajlılık ortadan kaldırılabilir.

Gerekçe:

Genç sağlığı ulusların toplumsal sağlık konusunda en çok üzerinde durduğu hususlardandır. Bu kapsamda sağlık alanında geliştirilen politikalar önleyici olmaktan çok müdahale edici politikalar ve bunun maliyeti 20 kat daha fazla olabilmektedir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Yerel idarelerin sigorta kapsamında olmayan gençler için kaynak yaratması.	Yerel yönetim-merkezi idarenin sorumlu -luk aldığı "genç sigorta" projesi için savunuculuk yapılması	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik Meclisi	Gençlik alanında çalışan örgütler Sendika -lar ve sendikaların gençlik birimleri	2023-2025	Halihazır -da sağlık alanında yerel idarenin içerisinde olduğu bir politika bulunmaktadır.	Gençler sigorta kapsamına alındı mı?	-

1.2 Katılım Hakkı

1.2.1 Siyasi Katılım Hakkı

Karar alıcı mekanizmaların sosyal, siyasal ve ekonomik boyutları ile gençlerin katılımının önünü açılması gerekmektedir. Gençler kendi çağlarına uygun olarak sahip olduğu fikirlerini yönetimlere aktararak yöneticilerle beraber politika üretme ve uygulamasında bilfiil yer almalıdır. Gençlerin dekor olarak kullanılması ya da gönüllü emek olarak görülmesi katılımcılığın zıddı bir durumdur ve kuşaklararası uçurumu derinleştirmektedir.

Ne Yapmalı:

Genç dostu kentler yaklaşımının geliştirilmesi gençlerin fikirlerinin politika yapım süreci ve uygulama sürecinde karşılık bulması ile alakalıdır. Gençlerin kente erişimini sağlamak gerekmektedir ve bu başlık gençlik haklarının tümünün yerine getirilmesi ile hayata geçmiş olmaktadır. Katılımı artırmak "genç vizyon" yöneticilerle mümkündür. Yöneticilerin genç vizyona erişmesi ise gençlerle bulunduğu ortamın çokluğu ile doğru orantılıdır.

Nasıl Yapmalı:

Yerel idarelerin gençlik alanında faaliyet gösteren birimlerin gençlerle bir arada bulunarak kent politikalarının geliştirilmesi ilk basamaktır. Geliştirilen politikaların gençlere erişimini sağlamak ve dahiliyetini sağlamak ikinci adımdır. Üçüncü adımda ulusal ve uluslararası gençlik politikalarından örnek öneri uygulamaların yerellerde hayata geçirilmesini sağlamakla katılımcılığın önü açılacaktır.

Örnek Öneri:

Okulların açıldığı ay olan eylül ayında yerel idare temsilcileri açık çağrıya çıkıp gençlik ve eğitim kapsamında gelecek eğitim-öğretim yılında atılacak adımları beraber planlayabilir ve uygulama aşamasına gençleri dahil edebilir.

Gerekeç:

Kent sakini olan gençlerin gelecek planlanmasında bu gün etki ettiği politikaları önemli rol oynamaktadır. Geleceğin inşası bu günden mümkün olduğuna göre genç perspektifin yerel idare projeksiyonlarda yer alması gerekmektedir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Gençlerin politika yapım süreçlerine katılımlarının artırılması	Yerel yöneticilerin kent hakkında alacağı kararlarda çeşitli gençlik yapılarının rutin toplantılarına dahil edilmesi.	Ankara Büyükşehir Belediye Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları, üniversitelerin öğrenci kulüpleri, Siyasi Partilerin gençlik yapılanmaları	2023-2025	Halihazırda sağlık alanında yerel idarenin içerisinde olduğu bir politika bulunmamaktadır.	Kaç karar gençlere sorularak alındı?	-

1.2.2 Katılımcılığın Artırılması

Siyasal katılım motivasyonu olan her gencin, siyasal partiler içerisinde nepotik ilişkiler kurması beklenmektedir. Gençlerin parti içerisinde karar alıcı sürece dahil olması çoğu zaman çok uzun zaman almakta ve yaş bakımından orta yaşa kadar beklemek zorunda kalmaktadırlar.

Ne Yapmalı:

Büyükşehir belediyesi bünyesinde siyaset üstü gençlik yapılanmalarının inşasını sağlanılarak (Gençlik Meclisleri) gençlerin siyasette metaya dönüşümünün önüne geçilmesi gerekmektedir.

Gençlerin siyasi manipülasyona kapılmamaları için siyasal katılım alanından önce gençlik meclislerinde güçlendirilmesi sağlanabilir.

Nasıl Yapmalı:

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kapsamında kentlerde faaliyet gösteren gençlik meclislerinin siyasi parti kolları biçiminden uzaklaştırılarak daha demokratik ve daha katılımcı bir mekanizma haline dönüşmesi gerekmektedir.

Örnek Öneri:

2005 Yılı 5393 Sayılı Belediye Kanununu 76. Maddesinde yer alan kent konseylerinin geliştirilmesinin önünü açılması hem gençlik alanında hem kadın alanında bir atılım olarak değerlidir. Gençlik Meclislerinin işletilmesi ise kent konsey yönetiminin vizyoner yapısı ile yerel idare bürokrasisini katılımcı demokrasi çerçevesine dönüştürmesi gerekmektedir.

Gereke:

Siyasal katılımın güçlendirilmesi ancak siyasetin üstünde bir yerlerde siyasetle ilişkili fakat bağımlı olmayan mekanizmaların geliştirilmesi, verili olan siyaset kültürünün değiştirilmesine ön ayak olur. Sivil toplum alanında ve kamusal alanın verimli kullanılması ile her bir gencin politika yapım süreci hakkında bilgi sahibi olması ve siyasete adım attığında daha güçlü bir özne halini almasını sağlamaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzlem e Göstergesi	Bütçe
Gençlerin dekorlaştırmadan yerelde demokrasi k katılımını, artırmak.	İl ve ilçe belediyelerin de gençlik meclislerinin kurulmasını teşvik etmek.	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Hizmetleri Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Siyasi Partiler Gençlik STK'ları Gençlik ve Spor Bakanlığı	2023-2025	Hali hazırda sağlık alanında yerel idarenin içerisinde olduğu bir politika bulunmamaktadır.	İlgili mevzuatta gençlik meclislerine yer verilmesi.	-

1.2.3 Katılım Araçlarının Geliştirilmesi

Yaşama aktif katılımın yerelde yani kentlerde geliştirilebilir ve uygulanılabilir zeminlerin inşasına odaklanılması gerekmektedir. Özellikle Kent Konseyi Gençlik Meclislerin siyaset üstü bir çerçevede işletilmesini sağlamak sivil toplum ve kamunun da dönüşümüne ön ayak olarak katılım dinamiklerini harekete geçirecektir.

Ne Yapmalı:

Ankara Kent Konseyinin büyükşehir belediyesine tavsiye kararı verme yetkisi kıymetlidir. Ne var ki hali hazırdaki sistem gereği tavsiye kararları kent konseylerinin genel kurullarında toplanmakta ve iletilmektedir. Bu süreç zamanlama açısından vatandaş motivasyonunu düşürebilmektedir. Bu sebeple tavsiye kararlarının iletilme şekli büyükşehir belediyelerinin ilgili dairelerine sürekli/sistemati bir biçimde olmalıdır.

Nasıl Yapmalı:

Gençlik meclislerin aktifleştirilmesi ve erişime açılmasında hususunda görünürlük desteğinin sağlanması, gençlik alanında faaliyet yürüten Gençlik STK'ların yerel idare ile ilişkilerinin yaklaştırılması, Belediye meclisinde gençlik komisyonun oluşturulması için her siyasi partinin en genç üyesine yer vermek ve gençlik meclisleri ile faaliyet yürütmesini sağlamak kıymetli bir uygulama olacaktır.

Örnek Öneri:

Gençlik STK'ları ve Gençlik Meclislerinin ortak bir platformda bir araya gelmesini sağlayarak kentin gençlik politikasını geliştirmeye alan açmak.

Gerekeçe:

Katılımcılığın verimli işletilmesi ve söz konusu tehlikelerinin önüne geçmesi için birden fazla katılım aracı ile denge ve denetleme mekanizmanın karşılıklı geliştirilmesi gerekmektedir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Belediye meclisinde gençlik komisyonunun kurulması	Yetki alanına giren düzenlemelerde genç aklın fikrine başvurulması için tavsiye kararı sisteminin daha işler hale getirilmesi	Ankara Büyükşehir Belediye sinin tüm daireleri Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Türkiye kent konseyleri birliği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Başkent Gençlik Meclisi	2023-2025	Halihazırda sağlık alanında yerel idarenin içerisinde olduğu bir politika bulunmamaktadır.	Gençlik komisyonu kuruldu mu? Kaç toplumsal düzenleme, faaliyet, yapı, konser kararı tavsiye kararı ile işleme geçildi?	-

1.2.4 İfade Özgürlüğü

Üniversitelerde, liselerde, kamusal alanlarda ifade özgürlüğünün kısıtlanmasına sebep olacak her hamle dünya gençleri içerisinde biz gençlerin rekabet dışı kalması ve özgüvenlerini kaybetmesine neden olmaktadır. İfade özgürlüğü demokrasinin bile dışında insani bir gereklilik olduğunu hatırlamakta fayda vardır ve siyasi kaygılara kurban edilmemelidir.

Ne Yapmalı:

Yerel idarelerin gençlikle teması ve söz hakkına erişimlerini sağlamak açısından belediyenin kullandığı medyanın gençlerin görünürlüğünü artırması gerekmektedir. Bu görünürlüğü siyasi kaygılardan ziyade gençlerin temel insan hakkı olan ifade özgürlüğünün geliştirilmesine hizmet edecek şekilde kurgulanması gerekmektedir.

Nasıl Yapmalı:

Yerel idareler bağlamında özellikle gençlik alanında faaliyet gerçekleştiren daire ve şubelerin aylık gençlerle rutin buluşmalar tertiplemesi gerekmektedir.

Örnek Öneri:

Yerel idare gençlik alanında faaliyet gösteren birimlerde çalışan personelin gençlik politikaları hakkında bilgisi olması ve bu politikaları hayata geçirirken bürokrasiyi aşmaları gerekmektedir. Bu amaçla parklarda veya konferans salonlarında her ay gençlere açık çağrılar yapılarak onların ifadelerini ön plana çıkartacak medya ve bilişim sistemleri geliştirilebilir.

Gereke:

Kentlerde yaşayan gençlerin, kentsel yoğunluk içerisinde fikirlerini özgürce ifade edebilecekleri kamusal alanlar aşınımına uğramış durumdadır. Özgür fikirler özgür mekanlarda olur şiarından hareketle yerel idarenin kamusal mekan kullanılması için zeminler oluşturmaları gerekmektedir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Gençler için düşünce özgürlüğü nü kapsayan güvenli ve konforlu ifade özgürlüğü nü hayata geçirecek yeni alanlar açılması.	Belediyenin ilgili birimleriyle gençlerin düzenli aralıklarla bir araya gelme	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor-Basın Yayın Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları Basın yayın ve haber kanalları ve kuruluşları	2023-2025	Hali hazırda sağlık alanında yerel idarenin içerisinde olduğu bir politika bulunmamaktadır.	Düzenlenen programları n arşivleri.	-

1.3 Barınma Hakkı

Enflasyonun yüksek olmasından kaynaklı kira ve yurt ücretlerinin artışı sürdürülebilir yaşam formunu imkânsız kılmaktadır. Cumhurbaşkanlığından yapılan açıklamaya göre 2022 yılı için ev sahipleri en fazla %25 oranında kira artışı gerçekleştirebilmektedir. Fakat sahada durum bunun tam tersi ve %250'lerde artışlar yapılmaktadır.

Ne Yapmalı:

Barınma problemini en çarpıcı biçiminde deneyimleyen gençlerin bu sorun aciliyet arz eden konulardandır. Prekaryalaşmanın arttığı günümüzde en temel gereksinimler içerisinde yer alan insanca barınma ilkesi yerel idarenin de bir sorumluluğudur. Bu bağlamda her belediyenin kendi bütçeleri kapsamında bir erkek bir kadın barınma evi/öğrenciler için yurt projelerini harekete geçirmeleri gerekmektedir.

Nasıl Yapmalı:

Yerel idare sınırında üniversiteler yer alıyorsa yurtların inşa edilmesi üniversiteler yok ise de mezun gençlerin iş bulma sürecinde konaklayabilecekleri konuk evlerinin yapılması ve gençlere özel imkanlarla donatılması gerekmektedir. Olağanüstü durumlarda (sel, deprem vs) bu amaç dışında da toplumsal gelişimin önündeki engelleri ortadan kaldırmış olacaktır.

Örnek Öneri:

Her yerel idarede nüfusu oranında kapasiteye sahip bir yurdun yapılması ve gençlerin erişimine açılması.

Gerekçe:

Yerel idarelerinin kaynak kalemlerinden olan bazı vergilerden (tapu kaydı düzenleme bedeli, abone başvuru ücreti, pafta tasdik ücreti, kat mülkiyeti tesisi ücreti, imar izni, imar durumu vs) muaf olması ile birlikte belediyenin yapacağı bir yapı inşa faaliyeti daha ekonomik bir çerçeveye taşımaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Büyükşehir belediyesinin kendi bütçesi kapsamın da bir erkek bir kadın öğrenci yurdu açması oluşturma sı.	Büyükşehir Belediyesinin öğrenciler için yurt açması için savunuculuk yapılması	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Dairesi Gençlik ve Spor Bakanlığı Kredi Yurtlar Kurumu Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları Basın yayın ve haber kanalları ve kuruluşları	2023-2025	Ankara'da Belediye işbirlikli 7 öğrenci yurdu bulunm aktadır. KYK'ya bağlı 32 yurdun kapasitesi 27 bin 225'dir	Açılan öğrenci yurtları.	-

1.4 Eğitim Hakkı

Gençlerin eğitime erişiminin sağlanması bir insan hakkıdır. Yani bir insanın eğitimden koparılması insanlığa karşı işlenen suçtur. Bu bağlamda eğitime erişmenin farklı dinamikleri vardır; öncelikle ekonomik ve kültürel sermaye çerçevesinde değerlendirilmelidir. Bir gencin ücretsiz eğitime erişmesi barınmayı ve geçinmeyi de kapsamaktadırEğitim hakkı toplumun tüm kesimini ilgilendirmekle birlikte öncelikli olarak gençleri ilgilendirmektedir. Çünkü birinci muhatap çocuklar ve gençlerdir. Bu bağlamda eğitim hakkı gençlik haklarında ilk sıralarda gelmektedir.

Ne Yapmalı:

Eğitim politikası ulusal hükümetlerin faaliyetleri çerçevesinde şekillenmektedir. Fakat en nihayetinde herhangi bir eğitim kurumunun bir yerleşim alanında olması yerel idareye sorumluluklar bindirmektedir. Var olan eğitim kurumlarına erişimin sağlanması yerel idarenin toplu taşıma politikası ile yakından ilişkilidir. Kent planlaması ve kentsel hizmetlerin gençleri görececek bir biçimde sunulması için üniversite-belediye işbirliğinin artırılması kıymetli olacaktır.

Nasıl Yapmalı:

Toplu ulaşım güzergahlarında yer alan eğitim kurumlarının erişilebilirliği hat seferleri ile ya da geliştirilecek ulaşım politikalarında eğitim ilkesini göz önünde bulundurarak sağlamak.

Örnek Öneri:

Büyükşehir belediyesi sınırında yer alan üniversite ve liselere yönelik hat sayılarının artırılması. Üniversite-belediye işbirliklerinin geliştirilmesi ve belediyenin üniversiteyi laboratuvar olarak kullanabileceği alanlar geliştirilmeli (nüfus enstitüleri, kent araştırmaları (politika ve sosyoloji) vs)

Gerekçe:

Toplam nüfusun büyük çoğunluğunun ikamet ettiği kentsel alanlarda toplumsal gelişime etki eden en önemli kurumlar arasında yer alan üniversite ve yerel idarenin işbirliği geliştirmesi kentsel alanda refahın sağlanmasına direk etki eden bir mekanizma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Eğitim alanlarına erişim olanaklarının artırılması	Yerel idare sınırında yer alan üniversite ve liselere yönelik hat sayılarının (İncek-Kızılay, Keçiören-Beytepe) artırılması.	Ankara Büyükşehir Belediyesi i Gençlik ve Spor-Ulaşım-Strateji Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları Basın yayın ve haber kanalları ve kuruluşları	2023-2025	Beytepe kampüsünde yaşanan ulaşım yoğunluğu sonucunda büyükşehir belediyesi ücretsiz ring servisleri başlatmıştır.	Yapılan yeni ulaşım hatları.	-

1.5.1 Kent Hakkı

Kent hakkı henüz mevzuatta geçen bir hak değildir fakat akademik literatürde hatırı sayılır bir külliyat ortaya koymuştur. Yerel idarenin yaptığı tüm faaliyetlerin kent hakkına erişimi kolaylaştırdığı ya da zorlaştırdığı göz önünde bulundurulmalıdır. Bir bisiklet yolunun eksik olması veya engelli rampalarının yetersizliği katılımı ve kente erişimi kısıtladığı için fen işlerinden kültür işlerine kadar yapılan tüm faaliyetler kent hakkının erişimi ile ilintilidir.

Ne Yapmalı:

Gençlerin kent hakkı; hareketlilik-ulaşım, güvenlik, kullanışlı mekana erişim, genç dostu mekan, meydan, park, bahçe şeklinde somutlaştırılabilir. Bir mekanın genç dostu olması söz gelimi nasıl ki aileye uygun olarak park, bahçe, restoran, çay bahçesi vb. tanımlanabiliyorsa aynı şekilde genci dışlamayan mekanların oluşturulması ihtiyacına işaret eder. Bir mekanın genç açısından kullanışlı olması ise mevcut gençlik merkezlerinin donanım bakımından geliştirilmesini ifade eder.

Nasıl Yapmalı:

Her gencin spor yapmak için maliyete katlanmasının önüne geçerek yeşil alanların iyileştirilmesi ve spor donatılarının geliştirilmesi gerekmektedir. Bunu yaparken yerel idarelerinin fen işleri ve çevre birimlerinin sosyolojik ihtiyaç analizi yaparak politikaları geliştirmeleri gerekmektedir.

Örnek Öneri:

Gençler için belediye faaliyetlerinde vergi indiriminin sağlanması (su faturası vs), öğrenciler için toplu ulaşım da kolaylıkların sağlanması, gencin kendini geliştirebileceği sosyal donatıların erişilebilir kılmak (gençlik merkezlerinin veya belediyelere ait tekno kentlerin kentin çeperinde olması erişilebilirliği yok etmektedir.)

Gerekçe:

Kent hakkı yaşam hakkı ile ilişkili olduğu için toplumsal gelişiminin sağlanması anlamını taşımaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göster-gesi	Bütçe
Gençlerin kentsel hizmetlere erişiminin sağlanması Yiyeceğe erişiminin sağlanması	Yeşil alanların iyileştirilmesi Spor donatılarının geliştirilmesi	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor-Ulaşım-Strateji Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Muhtarlıklar, semt meclisleri ve semt dernekleri (örneğin çayyolu semt meclisi, Çiğdemim Derneği, Ayrancım derneği)	2023-2025	-	Yeni erişilebilir yeşil alanlar sağlandı mı? Yeni yapılan gençlik merkezlerinin konumu ve ulaşım kolaylığı sağlandı mı?	-

1.5.2 Sosyal Yaşama Katılım

Gençlerin sosyal yaşama katılımı, birey olarak kent hakkına erişimin sağlanmasında yerel idare politikalarıyla mümkün olmaktadır. Bir gencin üniversitesine rahat erişebilmesi de sosyal yaşama katılım bağlamındadır, sağlıklı gıdaya erişebilmesi de sosyal yaşama katılım bağlamındadır. Sosyal yaşama katılımın sağlanmasında kent sakinlerinden çok kent yöneticilerine asıl görev düşmektedir. Yerel idare felsefesinde yer alan yerel yurttaşla hizmet üretme bu kapsamında ele alınmalıdır.

Ne Yapmalı:

Her yerel idarenin kendi yerelinde gençlik araştırması yaparak kendi coğrafi ve kültürel normlarına göre faaliyetlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Sanat ve kültür alanında yapılacak faaliyetlerin katılımcı süreçlerle belirlenmesi sosyal katılımın ilk adımı olarak ele alınmalıdır.

Nasıl Yapmalı:

Kültürel faaliyetler planlanırken e-katılım mekanizmalarının kullanılması sağlanmalı. Sadece kent merkezinde yaşayanları değil merkez dışındaki ilçeler ve köylerden katılımın sağlanması için lojistik destek sağlanması gerekmektedir.

Örnek Öneri:

Yapılacak bir konserde yer seçimi, sanatçı seçimi ve zamanlama en az on gün önceden halk duyurusu ile oylanabilir ve e-katılım modeli ile dijital ortamda kolaylıkla gençlerin sosyal hayata katılımını kendi kararları doğrultusunda belirlenebilir.

Gerekçe:

Yerel idarenin yaptığı faaliyetlerde popüler isimleri tercih etmesi elbette belli bir kitle kalabalığının toplanmasını sağlayacaktır. Fakat bu faaliyetin sürdürülebilirliği olmadığı gibi belediyenin kaynaklarına ciddi anlamda yükler getirmektedir. Bu anlamıyla yerel sanat ve kültürün desteklenmesi ve önceliklendirmesi kaynağın israfını önleyecektir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alına-cak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göster-gesi	Bütçe
Gençlerin sosyal yaşama katılımının desteklenmesi	Gençlik sosyal ihtiyaç araştırma larının yapılması	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor, Sosyal Hizmetler ve Bilgi İşlem Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları Kültür Sanat STK'ları	2023-2025	-	Gençlerin sosyal yaşamına destek veren kaç faaliyet yapıldı?	-

2. Gençlerin Öz Gelecek Planlaması

Günümüzde istihdamın parametreleri seçim sürecinde gençlerin özgeçmişleri ile ilgilenmektedir. Özgeçmiş doğa koşullarında her gencin standart seçimlere tabi tutulmasıdır. Aslolan fırsat eşitliğinin sağlanması ile birlikte öz gelecek inşasına zemin oluşturmak gerekmektedir. Öz geleceğin inşası zorunlu olarak bugünün ihya edilmesini gerektirmektedir.

Gençlerin geleceğe dair planlama yaparken istedikleri ve erişebildikleri dinamikleri karşılaştırmalarına fırsat verecek zeminlerin inşası gerekmektedir.

Ne Yapmalı:

Gençlerin toplumsal arenada dezavantajlı konumda olmasından kaynaklı bazı yaşamsal planlamaların icrası gerekmektedir. Bu kapsamda her yerel idare birimi gençlerin gelişimine odaklanan bir birim kurması gerekmektedir. Kurulan birimde çalışan personellerin kariyer planlama alanında uzman yetkinlikte olması gerekmektedir.

Nasıl Yapmalı:

Yerel idare bünyesinde bulunan gençlik daireleri veya şubelerinin gençlerin kariyer planlaması yapabilmesini gerçekleştirmek için her gencin ayda en az bir defa gelişim şemasının oluşturulması gerekmektedir.

Örnek Öneri:

Bürokrat olmak isteyen bir gencin eğitim ve kariyer planlamasında takip edilmesi gereken güzergahın çizilmesi ve bunun denetlemesini kayıt altına alarak gelişimine yönelik geri bildirimlerle gencin desteklenmesi. Yerel idare bünyesinde kurulmuş rehberlik komisyonu olarak ele alınabilir.

Gerekçe:

Öz gelecek planlaması bugünün gerekliliklerinin tespit edilmesi ile mümkün olmakta ve aşama aşama hayatın planlamasına olanak sağlamaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göster-gesi	Bütçe
Gençlerin öz gelişimlerini destekleyici çalışma alanlarının sağlanması	Belediyenin gençlerin gelişimine odaklanan bir birim kurması gerekmektedir	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Dairesi Ankara Kent Konseyi Gençlik meclisi	Gençlik STK'ları İş Kur Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.	2023-2025	-	Gençler için gelişim şemaları oluşturuldu mu?	-

3. Uluslararasılaşma

Mevcut sosyo-ekonomik durumdan ötürü bir gencin farklılıklarla karşılaşma sahası daralmış durumdadır. Farklılıkla karşılaşma alanlarının dar olması radikalizmin temel dinamiğidir. Her türlü alanda ortak akla dayanan asgari müşterekler birlikteliği sağlıklı toplumların inşası için birinci temel dinamiktir. Türkiye Avrupa Birliği Fasalları ile birlikte Erasmus+ programları uluslararasılaşmaya bir nebze katkı sağlamaktadır. Fakat gelecek katılım ile mümkündür söylevleri gereği katılımın temel taşı yerel idarelerde uluslararasılaşmaya katkı sağlaması gençlerinde kentlerinde güçlendirilmesinin önünü açacaktır.

Ne Yapmalı:

Yerel idarelerin özellikle dış ilişkiler ofisi sadece uluslararası yazışmalardan ziyade uluslararası gelişimlerin kendi yerelindeki gençlerle buluşmasına ön ayak olmalıdır. Gencin uluslararası kültür, değer ve gelişim trendinden uzak kalması 21.yy kapalı toplumunu inşa eder. Bundan kaçınabilmek için yerel idarenin uluslararası kabiliyetinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Nasıl Yapmalı:

Yerel idarede yer alan dış ilişkiler ofislerinin gençlik politikaları ile bağdaştırılması ve özellikle Türkiye’den ya da uluslararası arenada faaliyet gösteren gençlik iyi Örnek Önerilerinin kendi yerellerine aktarılmasını sağlamak. Ulusal ajans ve Avrupa komisyonu ile birlikte gençlik hareketliliği alanında faaliyetler geliştirilmesi gerekmektedir. Üniversitelerdeki uluslararası öğrencilerin kendi yerelleri ve mevcut yerel arasındaki ilişkileri geliştirilebilir.

Örnek Öneri:

Eurodesk Temas noktaları ile bu bilgilendirmeler yapılabilir ve bu alanda ilk adım atılmış olur. Uluslararası sivil toplum kuruluşlarının yerelin güçlendirilmesine yönelik projeler hazırlanması talep edilebilir ve gençlerin sürece katılımı artırılabilir.

Gerekçe:

Küresel bir çağda gençliğin güçlendirilmesi farklılıkların karşılaşması ile mümkün olmaktadır. Dünyada yükselen popülizmin en azından gençlik boyutu ile önlenmesi bu tür uluslararası faaliyetlerle mümkün olmaktadır.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alınacak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göster-gesi	Bütçe
Gençlerin uluslararası alanda kendisini ifade edecek/ var edecek yeteneklerinin geliştirilmesi.	Büyükşehir belediyesine ait Eurodesk Temas noktası oluşturulması	Ankara Büyükşehir Belediyesi Gençlik ve Spor Dairesi ABB Dış ilişkiler dairesi başkanlığı ABB Proje ofisi	Gençlik STK'ları Uluslararası gençlik yapıları Uluslararası dernekler Başkent Gençlik Meclisi Uluslararası Komitesi.	2023-2025	-	Eurodesk Temas noktası oluşturuldu mu?	-

4. Genç Göçmen Politikası

21.yy'ın ilk çeyreğinde dünyada ve Türkiye'de mevcut durum göz önünde bulundurulduğunda göç olgusu gündelik yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Türkiye özelinde düşünüldüğünde sayılarla ve rakamlarla ifade edilen göçmen/mülteci/geçici koruma statüsündeki bireyler kentlerde yaşamaktadır ve toplumun işleyişinde roller üstlenmektedir.

Ne Yapmalı:

Her yerel idarenin kendi yerelinde mevcut durum analizini yaparak gençliğin demografik ve sosyolojik boyutlarını ortaya koyması gerekmektedir. Yerelde yaşayan yabancı uyruklu gençlerin kent hakkına erişimi ve katılım mekanizmalarına dahiliyetleri sağlanmalıdır.

Nasıl Yapmalı:

Hem üniversitelerde hem de sosyal hayatın içindeki yabancı uyruklu gençlerin gençlik meclislerine, Stk'lara ve yerel idarenin hizmet birimleri ile yakın temas kuracakları ihtiyaçlarına yönelik çözüm önerilerinin geliştirileceği mekanizmaların işlenmesi gerekmektedir.

Örnek Öneri:

Yerel idarenin mevcut durum analizinden sonra yabancı uyruklu gençlerin sosyalleşebileceği yerel halkla zaman geçirebileceği ve kente katılabileceği alanların ve mekanizmaların inşa edilmesi. Mahalle meclisleri ya da yerel idare bünyesinde kurulacak yabancı uyruklu gençler masası ilk adım olabilir.

Gerekçe:

Yerelde bir şekilde yaşamlarını idame ettiren genç yabancı uyrukluların toplumun bir gerçekliği olduğunu fark etmek ve geliştirilecek politikalarda tüm gençlerin homojen bir yapıda olduğu yanılsamasına düşmemek için gereklidir.

.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alına-cak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göstergesi	Bütçe
Büyükşehir Belediyesi'nin genç göçmen politikası oluşturulması	Göçmen gençlerin uyum, adaptasyon ve içerilmelelerinin sağlanması için politikalar oluşturulması.	ABB Gençlik ve spor dairesi ABB Sosyal Hizmetler Dairesi başkanlığı	Gençlik ve mülteciler alanında çalışan STK'lar Üniversitelerin sosyal hizmet bölümleri Başkent Gençlik Meclisi	2023-2025	Büyükşehir belediyesinin genç göçmen politikası yoktur.	Genç göçmen politikası oluşturuldu mu?	-

5.Gençlik Meclislerinin Güçlendirilmesi

Sivil toplum ve üniversitelerde tek tek her bir gencin ortak hakkını birlikte ve herkes için savunacak mekanizma da Gençlik Meclisi mekanizmasında işlerlik kazanmaktadır. Bu bağlamda 2005 Yılı 5593 Sayılı Belediye Kanunu'nda 76. Maddede değinilen Kent Konseyleri ve bünyesindeki gençlik meclislerinin siyaset üstü bir çerçevede yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Yine siyaset üstü bir çerçevede kurulan gençlik meclislerin sayısı 1319 tane olması gerekirken 2022 yılı itibariyle çoğu pasifize olmuş yaklaşık 60 gençlik meclisi bulunmaktadır. Katılımcı demokrasinin inşası yerelde katılım güçlendirilmesi iken ve gençlik meclisleri gençlik boyutuyla katılımın lokomotifi iken kanunun uygulanması demokratik katılımın gelişiminin önünde engeldir.

Ne Yapmalı:

5593 Sayılı kanuna göre faaliyet gösteren kent konseylerinin sivil toplum ve kamu arasında bir köprü görevi görmesini sağlamak. Ve gençlik meclislerinin kamusalılığına katkı sağlamak. Gençlik Meclislerinin belediye kanununda tanımlanması gerekmektedir.

Nasıl Yapmalı:

Kent konsey seçimlerinin katılımcı süreçlerle inşa edilerek tüm yurttaşlara erişilebilir kılmak, sadece kağıt üzerinde var olan konseylerin dönüşümüne ön ayak olmak gerekmektedir. Ardından kent konseyleri bünyesinde yer alan meclis ve çalışma gruplarının erişilebilir kılıp kent yönetimine dahil ederek ortak aklın inşasını sağlamak.

Örnek Öneri:

Yerel idarenin gençlik alanında yapacağı faaliyetleri gençlik meclisinin onayına sunmak ve bu onaya göre uygulama veya uygulamama çerçevesini oluşturması gerekmektedir. Gençlerin yaşamına dokunan tüm faaliyetlerde gençlik meclisinin hem oy hakkının olması hem de denetleme gücünün olması gerekmektedir.

Gerekçe:

Yerel gençlik eylem planında belirtilen tüm hususların sağlıklı işleyebilmesi için Gençlik Meclisleri en önemli dinamiktir.

Hedef	Faaliyet	Sorumlu Birim	Destek Alına-cak Birimler	Zaman	Mevcut Değer	İzleme Göster-gesi	Bütçe
Gençlik meclislerinin belediyeler kanunlarında tanımlanması	Büyükşehir belediyesinin gençlik alanında yapacağı faaliyetleri gençlik meclisini onayına sunması.	Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin tüm daireleri	Türkiye kent konseyleri birliği, Gençlik STK'ları, Başkent Gençlik Meclisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	2023-2025	Gençlik meclisi kanununda tanımlanmamaktadır. Gençlik Meclislerinin bütçesi yoktur.	Belediyeler kanununda gençlik meclisi yer alıyor mu?	-

YEREL YÖNETİMLER İÇİN
GENÇLİK POLİTİKALARI REHBERİ

ANKARA GENÇLİK EYLEM PLANI

TASLAK ÇALIŞMASI BELGESİ
GENİŞLETİLMİŞ YÖNETİCİ ÖZETİ

*Bu eylem planının derleme ve basım süreçleri Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile oluşturulmuştur ve sürdürülmektedir. İçerik tamamıyla Gençlik Politikaları Derneği'nin sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin ve Sivil Toplum Geliştirme Merkezi Derneği'nin görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.